

สลค.สาร

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ปีที่ 14 ฉบับที่ 3 เดือนมีนาคม 2549

“...ชาติของเรารักษาเอกราชอธิปไตยมาได้จนถึงทุกวันนี้ด้วยความสามัคคี คนไทยเราแต่ละคนรู้จักประโยชน์ส่วนรวมของชาติ รู้จักปฏิบัติหน้าที่ให้สอดคล้องและเกื้อกูลกัน ผลการปฏิบัติของเรานั้นจึงเกิดเป็นพลังอันยิ่งใหญ่ซึ่งสามารถกำจัดและป้องกันภัยต่าง ๆ มิให้ทำอันตรายแก่เราได้ แม้จะมีศัตรูคิดร้าย บุกรุกคุกคามอย่างหนักหนาเพียงใด เราก็งงไม่พ่ายแพ้เลย...”

พระบรมราชาโชวาท

พระราชทานแก่ทหารรักษาพระองค์ ในพิธีตรองพลอันสนิท

เนื่องในโอกาสเฉลิมพระชนมพรรษา

ณ ลานพระราชวังดุสิต

3 ธันวาคม 2512

- 3 แนวปฏิบัติเมื่อมีการขุบสภา
- 6 พระราชกฤษฎีกาขุบสภาผู้แทนราษฎร
- 7 การจัดทำแผนการบริหารราชการแผ่นดิน
- 10 ท้อง สลค. ต่างแดน การจัดทำนโยบายรัฐบาล การติดตามผลการดำเนินการตามนโยบายรัฐบาล และการจัดทำรายงานประจำปีของ PM&C ออสเตรเลีย
- 13 เผย tips การบริหาร พุดอย่างไรเจ้านายจึงเชื่อและทำตาม
- 18 หิ้งหนังสือ
- 19 มติคณะรัฐมนตรีที่สำคัญ
- 20 ร่มเงาธรรม

ขอคุณด้วย

ตามที่ได้มีพระราชกฤษฎีกายุบสภา พ.ศ. 2549 เมื่อวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2549 สลค.สารฉบับนี้ จึงนำเสนอ “**แนวปฏิบัติเมื่อมีการยุบสภา**” และ “**การจัดทำแผนการบริหารราชการแผ่นดิน**” เพื่อให้ท่านผู้อ่านได้รู้เข้าใจแนวปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง

ผ่านพ้นไปด้วยความประทับใจสำหรับกีฬาตุลุมพันธ์ ครั้งที่ 7 เมื่อวันที่ 8-16 กุมภาพันธ์ 2549 นักกีฬาจากรัฐสภา สำนักพระราชเลขาธิการ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา และสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ต่างหายเหนื่อยเมื่อได้รับถ้วยรางวัลและเหรียญกษาปณ์ฉลองครบรอบ 72 ปี สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเป็นรางวัล ปีหน้าฟ้าใหม่คอยพบกับความยิ่งใหญ่ของกีฬาตุลุมพันธ์ ครั้งที่ 8 ซึ่งสำนักพระราชเลขาธิการจะเป็นเจ้าภาพต่อไป

ฉบับนี้ห้อง สลค. ต่างแดนนำเสนอเรื่องการจัดทำนโยบายรัฐบาล การติดตามการดำเนินการตามนโยบายรัฐบาล และการจัดทำรายงานประจำปี ซึ่งจะเป็นตอนสุดท้ายที่จะนำเสนอเกี่ยวกับสำนักนายกรัฐมนตรี และคณะรัฐมนตรี (PM&C) ขององสเตรเลีย ฉบับต่อไปจะเป็นประเทศใดนั้นโปรดติดตาม

เผย tips การบริหาร ฉบับนี้ เสนอเรื่อง “**พูดอย่างไรเจ้านายจึงเชื่อและทำตาม**” โดยในบทความได้วิเคราะห์ลักษณะลูกน้องที่เจ้านายชอบและไม่ชอบ รวมทั้งวิเคราะห์สภาพอารมณ์ของมนุษย์ไว้อย่างน่าสนใจ

คณะทำงานจัดทำ สลค.สาร

บทความ/ข้อความ หรือความเห็นใด ๆ ที่ปรากฏใน “**สลค.สาร**” เป็นความคิดเห็นส่วนตัวของผู้เขียน ซึ่งสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี และคณะทำงาน ฯ ไม่จำเป็นต้องเห็นพ้องด้วย

เจ้าของ

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล เขตดุสิต
กรุงเทพฯ ฯ 10300
โทร. 0-2280-9000 , 0-2280-9090

ที่ปรึกษา

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รองเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ที่ปรึกษาประจำสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
และผู้อำนวยการสำนัก/กองทุกท่าน

ผู้จัดทำ

คณะทำงานจัดทำ สลค.สาร
boca@soc.go.th
โทร. 0-2280-9000 , 0-2280-9090
ต่อ 454 , 455

วัตถุประสงค์

เพื่อให้ข้าราชการและลูกจ้างในสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีมีส่วนร่วมในการเผยแพร่ความรู้และรับข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานโดยรวมและเป็นการเผยแพร่ความรู้ข้อมูลข่าวสารให้แก่ผู้ที่สนใจทั่วไปด้วย

พิมพ์ที่

โรงพิมพ์สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ถนนสามเสน กรุงเทพฯ ฯ 10300
โทร. 0-2243-0611 , 0-2243-0613

สปค. 49/03-07

“สลค.สาร”

เปิดรับเรื่องร้องเรียน ข้อมูลการทุจริต

คอร์รัปชัน

ผ่านทางตู้ ปณ. 2
ทำเนียบรัฐบาล
กรุงเทพฯ ฯ 10302

แนวปฏิบัติเมื่อมีการยุบสภา

คณะกรรมการจัดทำ สลค.สาร

ตามที่ได้มีพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2549 เมื่อวันที่ 24 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2549 เป็นผลให้สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลง และต้องมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรใหม่ในวันที่ 2 เมษายน 2549 ทำให้มีพันธกิจต่าง ๆ ตามมา คณะทำงานจัดทำ สลค.สาร จึงสรุปแนวปฏิบัติเมื่อเกิดการยุบสภาผู้แทนราษฎร มานำเสนอใน สลค. สารฉบับนี้ ดังนี้

ผลกระทบต่อรัฐสภา

สมาชิกภาพและการประชุมรัฐสภา

ผลจากการยุบสภาผู้แทนราษฎร ทำให้สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลงตามมาตรา 118 (1) ของรัฐธรรมนูญ ในขณะที่สมาชิกภาพของสมาชิกวุฒิสภายังคงอยู่ต่อไป อย่างไรก็ตาม ในระหว่างนี้จะมีการประชุมวุฒิสภามีได้ ซึ่งเป็นไปตามมาตรา 168 ของรัฐธรรมนูญ เว้นแต่จะเป็นการประชุมที่ให้วุฒิสภำทำหน้าที่รัฐสภาดังนี้

- การให้ความเห็นชอบในการแต่งตั้งผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ตามมาตรา 19 ของรัฐธรรมนูญ
- การปฏิญาณตนของผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ต่อรัฐสภาตามมาตรา 21 ของรัฐธรรมนูญ
- การรับทราบการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายระเบียบว่าด้วยการสืบราชสันตติวงศ์ ฯ ตามมาตรา 22 ของรัฐธรรมนูญ
- การรับทราบหรือให้ความเห็นชอบในการสืบราชสมบัติตามมาตรา 23 ของรัฐธรรมนูญ
- การให้ความเห็นชอบในการประกาศสงครามตามมาตรา 223 ของรัฐธรรมนูญ
- การประชุมเพื่อทำหน้าที่เลือก แต่งตั้ง ให้คำแนะนำ หรือให้ความเห็นชอบให้บุคคลดำรงตำแหน่ง เช่น กรรมการการเลือกตั้ง ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา เป็นต้น
- การประชุมเพื่อทำหน้าที่พิจารณาและมีมติให้ถอดถอนบุคคลออกจากตำแหน่ง

ทั้งนี้ วุฒิสภาก็จะประชุมตามปกติได้ก็ต่อเมื่อมีพระราชกฤษฎีกาเปิดสมัยประชุมรัฐสภาครั้งแรกภายหลังการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

สถานภาพของร่างกฎหมาย กระทำ และญัตติ

1. ร่างกฎหมายที่ผ่านการพิจารณาของรัฐสภาแล้วให้ดำเนินการต่อไปได้
2. ร่างกฎหมายที่ค้างการพิจารณาของรัฐสภานั้น หากคณะรัฐมนตรีที่ตั้งขึ้นใหม่ภายหลังการเลือกตั้งทั่วไปร้องขอต่อรัฐสภาภายใน 60 วันนับแต่วันเรียกประชุมรัฐสภาครั้งแรกหลังการเลือกตั้งทั่วไป และรัฐสภามีมติเห็นชอบด้วย ก็สามารถดำเนินการพิจารณาร่างกฎหมายนั้นต่อไปได้ แต่หากมิได้ร้องขอภายใน 60 วันดังกล่าว ให้ถือว่าร่างกฎหมายนั้นตกไป ทั้งนี้เป็นไปตามมาตรา 178 วรรคสองของรัฐธรรมนูญ
3. กระทำ และญัตติ ทั้งหลายที่ค้างอยู่ในสภาผู้แทนราษฎรเป็นอันตกไป

พันธกิจเกี่ยวกับการแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

การสิ้นสุดสมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ทำให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) ทั้งนี้เป็นไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ

ผลกระทบต่อคณะรัฐมนตรี

สถานการณ์ของคณะรัฐมนตรี

ผลจากการยุบสภาผู้แทนราษฎร ทำให้คณะรัฐมนตรีพ้นจากตำแหน่ง อย่างไรก็ตาม คณะรัฐมนตรีที่พ้นจากตำแหน่งต้องอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าคณะรัฐมนตรีที่ตั้งขึ้นใหม่จะเข้ารับหน้าที่ (วันถวายสัตย์ปฏิญาณ) ทั้งนี้เป็นไปตามมาตรา 215 ของรัฐธรรมนูญ เมื่อเป็นเช่นนี้ การเรียกชื่อหรือการลงชื่อตำแหน่งของนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรี **จึงยังคงมีสถานะดั้งเดิม มิใช่เป็นการรักษาการหรือรักษาราชการในตำแหน่ง** และยังคงได้รับเงินเดือนค่าตอบแทนตามปกติ

สำหรับข้าราชการการเมืองอื่นทุกตำแหน่ง เช่น เลขาธิการนายกรัฐมนตรี โฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี เลขานุการรัฐมนตรี ฯลฯ ยังคงปฏิบัติหน้าที่และได้รับเงินเดือนค่าตอบแทนต่อไปจนกว่าจะสิ้นสุดการปฏิบัติหน้าที่ลงอย่างแท้จริง แต่ต้องไม่เกินกว่าที่คณะรัฐมนตรีที่ตั้งขึ้นใหม่เข้ารับหน้าที่

การบริหารราชการแผ่นดินของคณะรัฐมนตรี

1. คณะรัฐมนตรียังบริหารราชการแผ่นดินและสามารถประชุมคณะรัฐมนตรีได้ตามปกติ โดยสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีจะพิจารณาจัดเฉพาะระเบียบวาระที่ด่วน หรือเป็นไปตามระเบียบปฏิบัติหรือเมื่อรัฐมนตรีขอให้บรรจวาระโดยไม่ใช่เรื่องผูกพันทางนโยบาย และงดการประชุมคณะกรรมการกถาลันกรองเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี เว้นแต่เป็นการประชุมเพื่อกลั่นกรองเรื่องที่ไม่ใช่ในนโยบายใหม่ให้มีความรอบคอบยิ่งขึ้น
2. คณะรัฐมนตรีจะใช้อำนาจแต่งตั้งหรือย้ายข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ หรือพนักงานของหน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ หรือให้บุคคลดังกล่าวพ้นตำแหน่งมิได้ เว้นแต่จะได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการการเลือกตั้ง ทั้งนี้เป็นไปตามมาตรา 215 วรรคสองของรัฐธรรมนูญ
3. คณะรัฐมนตรีพึงละเว้นการกำหนดนโยบายขึ้นใหม่ การอนุมัติงบประมาณหรือโครงการขนาดใหญ่ เว้นแต่เป็นเรื่องจำเป็นหรือต่อเนื้อเรื่องไป รวมทั้งพึงงดประชุมคณะกรรมการกถาลันกรองเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี เว้นแต่เป็นเรื่องต่อเนื่องหรือเป็นงานประจำ
4. การให้สัมภาษณ์สื่อมวลชนของคณะรัฐมนตรี ควรใช้ความระมัดระวังเป็นพิเศษ
5. คณะรัฐมนตรีพึงละเว้นการสั่งทำให้ เสนอให้ หรือสัญญาว่าจะให้เงิน ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นแก่บุคคลใด เว้นแต่กรณีฉุกเฉินหรือจำเป็นเร่งด่วนเพื่อแก้ปัญหาภัยพิบัติหรือเรื่องอื่นที่ต้องดำเนินการช่วยเหลือประชาชนโดยเร่งด่วนก็ให้ดำเนินการได้ โดยให้เฉพาะข้าราชการประจำและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเป็นผู้ดำเนินการไปตามกรอบอำนาจหน้าที่ตามความจำเป็นและเหมาะสม

การออกกฎหมาย

กรณีที่เป็นพระราชกฤษฎีกา หรือกฎกระทรวง สามารถดำเนินการได้ตามปกติ แต่หากมีความจำเป็นต้องออกกฎหมายเป็นพระราชบัญญัติ คณะรัฐมนตรีสามารถดำเนินการได้โดยออกเป็นพระราชกำหนดแทน ทั้งนี้จะต้องเป็นกรณีฉุกเฉินที่มีความจำเป็นรีบด่วนอันมิอาจหวั่นไหวได้ และเป็นไปตามมาตรา 218 ของรัฐธรรมนูญ

พันธกิจเกี่ยวกับการแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

คณะกรรมการ ป.ป.ช. เคยให้ความเห็นว่า กรณีรัฐมนตรีทั้งคณะพ้นจากตำแหน่ง ให้ถือวันที่คณะรัฐมนตรีชุดใหม่ถวายสัตย์ปฏิญาณต่อพระมหากษัตริย์เป็นวันพ้นจากตำแหน่ง ดังนั้น คณะรัฐมนตรีชุดปัจจุบันจะยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ต่อเมื่อคณะรัฐมนตรีชุดใหม่ถวายสัตย์ปฏิญาณและต้องยื่นภายใน 30 วัน

ผลกระทบต่อข้าราชการและประชาชน

ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือของราชการส่วนท้องถิ่น และเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ ต้องวางตนเป็นกลางทางการเมือง ทั้งนี้ตามมาตรา 70 วรรคสองของรัฐธรรมนูญ ประชาชนมีหน้าที่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ทั้งนี้ตามมาตรา 68 ของรัฐธรรมนูญ

ปฏิทินกิจกรรมสำคัญ เมื่อมีการยุบสภาผู้แทนราษฎรและคณะรัฐมนตรีชุดใหม่เข้ารับบริหารราชการแผ่นดิน	
กิจกรรม	ช่วงเวลา
■ สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลง อันเป็นผลจากการยุบสภา	24 กุมภาพันธ์ 2549
■ วันเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการทั่วไป	2 เมษายน 2549
■ การเรียกประชุมรัฐสภาครั้งแรก (มาตรา 159)	ภายใน 30 วันนับแต่วันเลือกตั้ง ในกรณีนี้คือ ภายในวันที่ 2 พฤษภาคม 2549
■ การเลือกประธานและรองประธานสภาผู้แทนราษฎร	
■ การเลือกนายกรัฐมนตรี (มาตรา 202)	ภายใน 30 วันนับแต่วันที่มีการเรียกประชุม รัฐสภาเป็นครั้งแรก ในกรณีนี้คือภายในวันที่ 1 มิถุนายน 2549
■ นายกรัฐมนตรีแต่งตั้งคณะรัฐมนตรี	
■ การโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งนายกรัฐมนตรี และการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งรัฐมนตรี	
■ การถวายสัตย์ปฏิญาณตนของคณะรัฐมนตรีที่ตั้งขึ้นใหม่ (วันเข้ารับหน้าที่)	
■ การแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรีต่อรัฐสภา (มาตรา 211)	ภายใน 15 วันนับแต่วันเข้ารับหน้าที่
■ คณะรัฐมนตรียื่นร่างกฎหมายที่รัฐสภายังมิได้ให้ความเห็นชอบ	ภายใน 60 วันนับแต่ประชุมรัฐสภาครั้งแรก
■ การยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สิน และหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ พร้อมเอกสารประกอบและสำเนา แบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในรอบปีภาษีที่ผ่านมา ต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ	ภายใน 30 วันนับแต่วันที่ได้รับตำแหน่ง/ พ้นจากตำแหน่ง และยื่นอีกครั้งภายใน 30 วัน นับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่งแล้ว 1 ปี
■ คณะรัฐมนตรีจัดให้มีแผนการบริหารราชการแผ่นดินตลอดระยะเวลาการบริหารราชการของคณะรัฐมนตรี	ภายใน 90 วันนับแต่วันที่คณะรัฐมนตรี แถลงนโยบายต่อรัฐสภา
■ การจัดทำแผนนิติบัญญัติ	ภายใน 120 วันนับแต่วันที่ประกาศแผนการบริหารราชการแผ่นดินในราชกิจจานุเบกษา
■ การจัดทำแผนปฏิบัติการ 4 ปี	ภายใน 60 วันนับแต่วันที่แผนการบริหาร ราชการแผ่นดินประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ที่มา : 1. คู่มือสนับสนุนการทำงานของรัฐมนตรีเรื่อง แนวทางปฏิบัติของรัฐมนตรีในระหว่างที่คณะรัฐมนตรีพ้นจากตำแหน่งเพราะอายุ สภาผู้แทนสิ้นสุดลงหรือมีการยุบสภาผู้แทนราษฎร
2. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร 0504/ว36 ลงวันที่ 2 มีนาคม 2549

(สำเนา)

พระราชกฤษฎีกา

ยุบสภาผู้แทนราษฎร

พ.ศ. 2549

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ 24 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2549

เป็นปีที่ 61 ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้า ฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่นายกรัฐมนตรีได้นำความกราบบังคมทูล ฯ ว่า ตามที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรได้นำความกราบบังคมทูล ฯ เมื่อวันที่ 9 มีนาคม พ.ศ. 2548 ขอให้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ แต่งตั้งนายกรัฐมนตรีตามมติเห็นชอบข้างมากเกินกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ลงคะแนนโดยเปิดเผยในสภาผู้แทนราษฎร และได้มีการจัดตั้งคณะรัฐมนตรีขึ้นบริหารราชการแผ่นดินแล้วนั้น ต่อมาได้เกิดการชุมนุมสาธารณะตั้งข้อเรียกร้องในทางการเมืองขึ้น ซึ่งแม้ระยะแรกจะอยู่ในกรอบของกฎหมาย แต่เมื่อนานวันเข้า การชุมนุมเรียกร้องได้ขยายตัวไปในทางที่กว้างขวางและอาจรุนแรงขึ้น รวมทั้งสื่อเค้าว่าจะมีการเผชิญหน้าจนอาจปะทะกับฝ่ายที่ไม่เห็นด้วยและอาจมีการสอดแทรกฉวยโอกาสจากผู้ที่ประสงค์จะเห็นความไม่สงบเรียบร้อยในบ้านเมืองจุดชนวนให้เกิดความรู้สึกที่เป็นปฏิปักษ์ต่อกัน จนลุกลามถึงขั้นก่อการจลาจลก่อวินาศกรรมสร้างความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สินได้ ครั้นใช้อำนาจเจ้าหน้าที่ฝ่ายบ้านเมืองเข้าควบคุมดูแลอย่างเข้มงวดหรือแม้แต่รัฐบาลได้พยายามดำเนินการตามวิถีทางรัฐธรรมนูญด้วยการขอเปิดอภิปรายทั่วไปโดยไม่มีการลงมติในที่ประชุมรัฐสภาแล้ว ก็ยังไม่อาจแก้ไขปัญหาและความคิดเห็นพื้นฐานที่แตกต่างกันทั้งระหว่างกลุ่มผู้ชุมนุมเรียกร้องกับรัฐบาล และระหว่างกลุ่มผู้ชุมนุมเรียกร้องกับกลุ่มอื่น ๆ ที่ไม่เห็นด้วยและประสงค์จะเคลื่อนไหวบ้างจนอาจเกิดการปะทะกันได้ สภาพเช่นนี้ย่อมไม่เป็นผลดีต่อเศรษฐกิจของประเทศ การเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยภายใต้ระบอบรัฐสภา และความสงบเรียบร้อยของสังคม โดยเฉพาะในขณะนี้ ซึ่งควรจะสร้างความสามัคคีปรองดอง การดูแลรักษาสภาพของบ้านเมืองที่สงบร่มเย็นน่าอยู่อาศัย น่าลงทุน และการเผยแพร่ความวิจิตรอลังการ ตลอดจนความดีงามตามแบบฉบับของไทยให้เป็นที่ประจักษ์ เมื่อปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นความคิดเห็นในสังคมที่หลากหลายและยังคงแตกต่างกันจนกลายเป็นความขัดแย้งทางการเมืองที่รุนแรงเช่นนี้ ครั้นจะดำเนินการเพื่อตรวจสอบความประสงค์อันแท้จริงของประชาชนโดยประการอื่น เพื่อให้ทุกฝ่ายหยั่งทราบแล้วยอมรับให้เป็นไปตามกลไกในระบอบประชาธิปไตยก็ทำได้ยาก ทางออกในระบอบประชาธิปไตยที่เคยปฏิบัติมาในนานาประเทศ และแม้แต่ในประเทศไทย คือการคืนอำนาจการตัดสินใจทางการเมืองกลับไปสู่ประชาชนด้วยการยุบสภาผู้แทนราษฎร เพื่อจัดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั่วไปขึ้นใหม่ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยต่อไป

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 116 และมาตรา 221 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา 1 พระราชกฤษฎีกานี้เรียกว่า “พระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2549”

มาตรา 2 พระราชกฤษฎีกานี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา 3 ให้ยุบสภาผู้แทนราษฎรเพื่อให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรใหม่

มาตรา 4 ให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการเลือกตั้งทั่วไป ในวันที่ 2 เมษายน พ.ศ. 2549

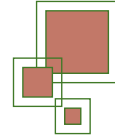
มาตรา 5 ให้นายกรัฐมนตรีและประธานกรรมการการเลือกตั้งรักษาการตามพระราชกฤษฎีกานี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร

นายกรัฐมนตรี

การจัดทำแผนการบริหารราชการแผ่นดิน*

คณะทำงานจัดทำ สลค.สาร

ภายในเวลา 90 วัน นับแต่วันที่คณะรัฐมนตรีแถลงนโยบายต่อรัฐสภา พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 มาตรา 13 และมาตรา 14 กำหนดให้คณะรัฐมนตรีต้องจัดทำมีแผนการบริหารราชการแผ่นดินครอบคลุมระยะเวลา 4 ปี โดยนำนโยบายของรัฐบาลที่แถลงต่อรัฐสภามาพิจารณาดำเนินการให้สอดคล้องกับแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยและแผนพัฒนาประเทศด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

สาระสำคัญของแผนการบริหารราชการแผ่นดิน

แผนการบริหารราชการแผ่นดิน กล่าวได้ว่าเป็นแผนยุทธศาสตร์ของรัฐบาล (government strategic plan) ที่แสดงให้เห็นถึงวิสัยทัศน์และทิศทางการทำงานของรัฐบาลในช่วงระยะเวลา 4 ปี ตามกรอบแนวทางที่ได้แถลงไว้ต่อรัฐสภา และแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งถือว่าเป็นความรับผิดชอบร่วมกันของคณะรัฐมนตรีในการบริหารปกครองประเทศ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. ประเด็นวาระในภาพรวมของรัฐบาล (government-wide agenda) หรือยุทธศาสตร์หลัก (strategic result areas) ที่มุ่งเน้นผลหรือให้ความสำคัญ เช่น ด้านการเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ด้านการแก้ไขปัญหาความยากจน เป็นต้น
2. เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ (strategic goal) ประกอบด้วยตัวชี้วัด (key performance indicators) และค่าเป้าหมาย (targets) ของแต่ละยุทธศาสตร์หลัก/ประเด็นวาระ เพื่อใช้ประโยชน์ในการกำกับดูแลควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน
3. แผนผังเชิงยุทธศาสตร์ (strategy map) ที่แสดงให้เห็นภาพความสัมพันธ์เชื่อมโยงเชิงเหตุผล (logic model) ของกลยุทธ์/ตัวแปรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องหรือปัจจัยแห่งความสำเร็จ (critical success factors) ในแต่ละประเด็น/ยุทธศาสตร์หลัก

การจัดทำแผนการบริหารราชการแผ่นดิน จึงเป็นประโยชน์ในฐานะที่เป็นแม่บทหรือแหล่งอ้างอิงในการบูรณาการเพื่อถ่ายทอดลงไปยังระดับพื้นที่ (area-based approach) และระดับกระทรวง (functional-based approach) เพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดินเกิดความสอดคล้องและเชื่อมโยงกันในทุกระดับ

หน่วยงานที่รับผิดชอบในการจัดทำแผนการบริหารราชการแผ่นดิน

หน่วยงานหลักที่มีหน้าที่จัดทำแผนการบริหารราชการแผ่นดิน ได้แก่ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานงบประมาณ และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ โดยจะต้องนำเสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาภายใน 90 วันนับตั้งแต่วันที่คณะรัฐมนตรีแถลงนโยบายต่อรัฐสภา

ขั้นตอนการจัดทำแผนการบริหารราชการแผ่นดิน

ในคราวประชุมคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 26 ตุลาคม 2547 คณะรัฐมนตรีได้เห็นชอบระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการจัดทำแผนการบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2547 มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 31 ธันวาคม 2547 มีหลักการสำคัญคือ

1. เมื่อสภาสิ้นอายุหรือยุบสภา ซึ่งเป็นเหตุให้คณะรัฐมนตรีพ้นจากตำแหน่ง ได้กำหนดให้มีคณะกรรมการ 2 คณะ โดยอัตโนมัติ คือ คณะกรรมการจัดทำรายงานสรุปสภาวะของประเทศ และ คณะกรรมการรวบรวมข้อมูล

* สรุปและเรียบเรียงจากเอกสารประกอบการบรรยายของเลขาธิการคณะรัฐมนตรีและเลขาธิการ ก.พ.ร. ในการประชุมชี้แจงการจัดทำข้อมูลเพื่อเตรียมการจัดทำแผนการบริหารราชการแผ่นดิน วันที่ 14 มกราคม 2548 ณ โรงแรมเรดิสัน กรุงเทพฯ ฯ

คณะกรรมการจัดทำรายงานสรุปสถานะของประเทศ

ประธาน : เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

กรรมการ : ผู้อำนวยการสำนักงานประมาณ เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ อธิบดีกรมบัญชีกลาง ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย และผู้แทนสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี

หน้าที่ : สรุปและจัดทำรายงานสถานะทางเศรษฐกิจมหภาค สถานการณ์การเงินการคลัง และสถานะด้านอื่นที่เป็นปัญหาสำคัญของประเทศที่เป็นอยู่ ณ วันที่คณะรัฐมนตรีพ้นจากตำแหน่งรวมทั้งจัดทำตัวเลขประมาณการแนวโน้มทางเศรษฐกิจการเงินการคลังและสังคมในระยะเวลายาวน้อย 4 ปีข้างหน้าของประเทศให้เสร็จก่อนวันเลือกตั้ง เพื่อเสนอต่อนายกรัฐมนตรีคนใหม่ เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาวางนโยบายของรัฐบาล

คณะกรรมการรวบรวมข้อมูล

ประธาน : เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กรรมการ : เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผู้อำนวยการสำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการพลเรือน เลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน และผู้แทนสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี

หน้าที่ : รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินการตามแผนการบริหารราชการแผ่นดินฉบับที่ผ่านมา และผลการดำเนินการตามแผนงานและโครงการต่าง ๆ ของทุกส่วนราชการและข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดทำนโยบายที่จะแถลงต่อรัฐสภา พร้อมทั้งขอเสนอแนะ เพื่อนำเสนอนายกรัฐมนตรีคนใหม่

2. ให้ปลัดกระทรวงจัดทำรายงานสรุปผลการปฏิบัติราชการของกระทรวง และรวบรวมข้อมูลตามที่คณะกรรมการรวบรวมข้อมูลกำหนด และส่งให้คณะกรรมการรวบรวมข้อมูล ในกรณีจำเป็นจะกำหนดให้หัวหน้าส่วนราชการระดับต่ำกว่ากระทรวง/จังหวัดต้องจัดทำรายงานและรวบรวมข้อมูลส่งด้วยก็ได้

3. ในการจัดทำแผนการบริหารราชการแผ่นดินมีคณะกรรมการจัดทำแผนการบริหารราชการแผ่นดินซึ่งมีรองนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นประธาน และมีสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ทำหน้าที่เป็นฝ่ายเลขานุการ โดยมีหน้าที่พิจารณาร่างแผนการบริหารราชการแผ่นดินให้แล้วเสร็จและเสนอนายกรัฐมนตรีภายใน 60 วันนับแต่วันที่คณะรัฐมนตรีแถลงนโยบายต่อรัฐสภา และให้นำข้อมูลที่คณะกรรมการรวบรวมข้อมูลมาประกอบการพิจารณาด้วย เมื่อนายกรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบแล้ว ให้เสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป และเมื่อคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบกับแผนการบริหารราชการแผ่นดินแล้วให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

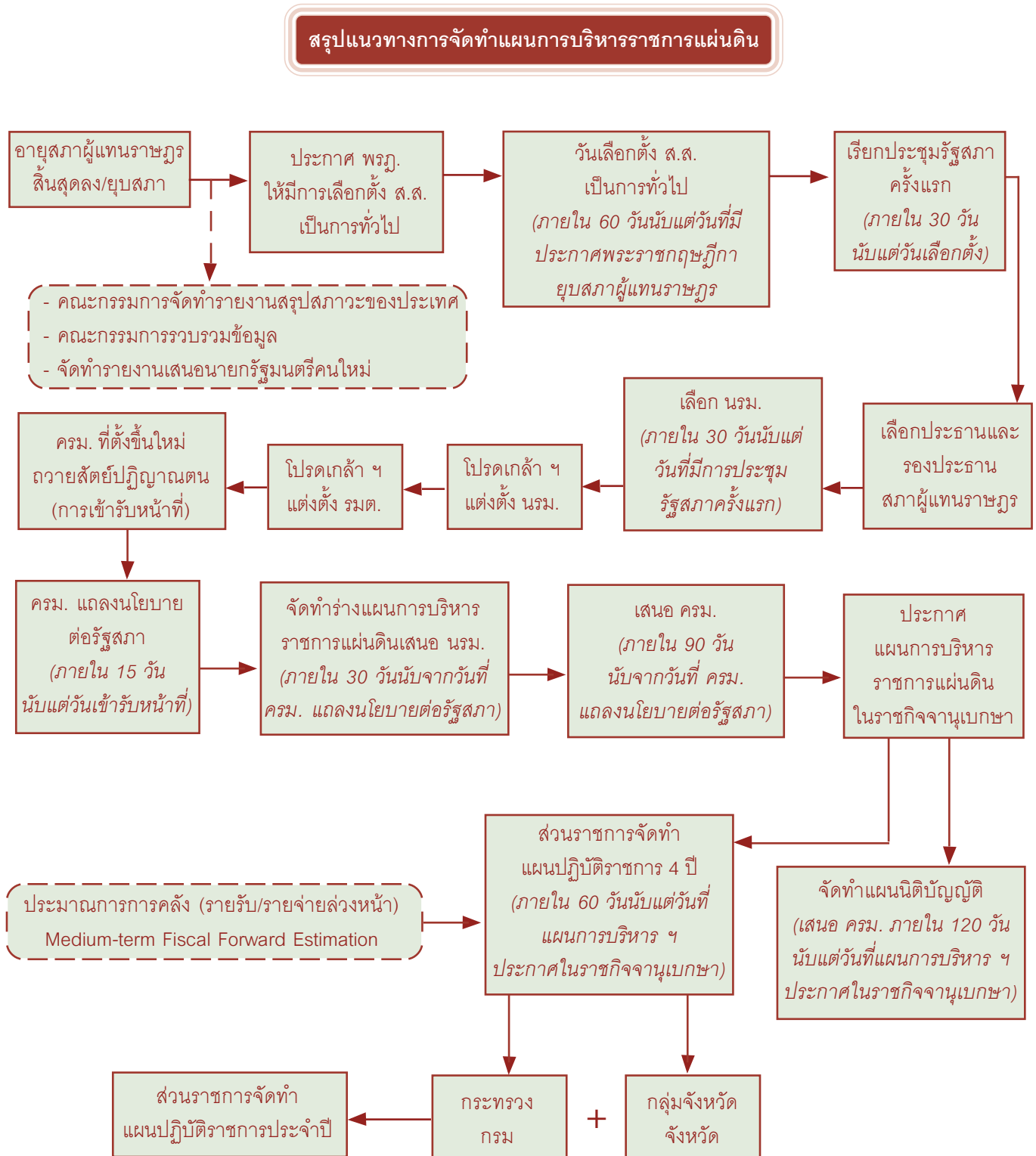
4. ให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา และสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีร่วมกันจัดทำแผนนิติบัญญัติ เพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบ ภายใน 120 วันนับแต่วันที่แผนการบริหารราชการแผ่นดินประกาศในราชกิจจานุเบกษา ทั้งนี้ในการพิจารณาให้ทั้งสองหน่วยงานประชุมร่วมกัน โดยมีรองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นประธานในการประชุม

5. ให้เป็นหน้าที่ของส่วนราชการที่จะต้องแจ้งให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาทราบถึงความจำเป็นที่สมควรร้องขอให้รัฐสภาพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ หรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญที่รัฐสภายังมิได้ให้ความเห็นชอบ ภายใน 30 วันนับแต่วันที่อายุของสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลงหรือมีการยุบสภาฯ รวมทั้งกรณีที่มีความจำเป็นที่ต้องจัดให้มีกฎหมายใหม่ แก้ไขหรือยกเลิกกฎหมายที่อยู่ในความรับผิดชอบ เพื่อให้เป็นไปตามแผนการบริหารราชการแผ่นดิน

6. ให้ส่วนราชการจัดทำแผนปฏิบัติราชการ 4 ปี ให้แล้วเสร็จภายใน 60 วันนับแต่วันที่แผนการบริหารราชการแผ่นดินประกาศในราชกิจจานุเบกษา และจัดทำแผนปฏิบัติราชการประจำปี ภายในเวลาที่กำหนด และในระหว่างการปฏิบัติตามแผนการบริหารราชการแผ่นดิน ถ้าคณะรัฐมนตรีให้มีการปรับแผนการบริหารราชการแผ่นดิน เพื่อให้เหมาะสมกับนโยบายของรัฐบาลหรือเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป ให้ส่วนราชการที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดทำแผนการบริหารราชการแผ่นดิน ดำเนินการแก้ไขแผนการบริหารราชการแผ่นดินให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี และให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีแจ้งให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องดำเนินการแก้ไขแผนนิติบัญญัติและแผนปฏิบัติราชการให้สอดคล้องกับแผนการบริหารราชการแผ่นดินที่แก้ไขด้วย

จึงกล่าวได้ว่า แผนการบริหารราชการแผ่นดินนี้จะเป็นเสมือนกรอบแม่บทในการถ่ายทอดนโยบายและยุทธศาสตร์ของรัฐบาลไปสู่การปฏิบัติ ทั้งในระดับพื้นที่ (กลุ่มจังหวัด/จังหวัด) และระดับกระทรวง กรมต่าง ๆ รวมถึงการจัดสรรทรัพยากร (เงิน/คน) ตลอดจนการติดตามตรวจสอบและประเมินผลการบริหารราชการแผ่นดิน ที่จะช่วยให้การบริหารประเทศเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

โดยขั้นตอนการจัดทำแผนการบริหารราชการแผ่นดินดังกล่าวสามารถสรุปเป็นแผนผังได้ ดังรูป

การจัดทำนโยบายรัฐบาล การติดตามผลการดำเนินการตาม นโยบายรัฐบาล และการจัดทำรายงาน ประจำปีของ PM&C ออสเตรเลีย

AUSTRALIA

ขวัญลักษณ์

ห้อง สลค. ต่างแดนฉบับเดือนมีนาคมนี้ขอนำเสนอการจัดทำนโยบายรัฐบาล การติดตามการดำเนินการตามนโยบายรัฐบาล และการจัดทำรายงานประจำปีของสำนักนายกรัฐมนตรีและคณะรัฐมนตรี (Department of Prime Minister and Cabinet: PM&C) ของออสเตรเลีย

1. การจัดทำนโยบายรัฐบาล

เมื่อมีการเปลี่ยนรัฐบาล ในช่วงหาเสียงของพรรคการเมืองต่าง ๆ กองกิจการรัฐบาล (Government Division) จะดำเนินการเก็บข้อมูลนโยบายพรรคการเมืองเฉพาะพรรคใหญ่ที่คาดว่าจะมาเป็นรัฐบาล โดยข้อมูลที่เก็บจะเป็นคำปราศรัยและบทสัมภาษณ์ของหัวหน้าพรรคและบุคคลสำคัญในพรรค โดยเฉพาะนายกรัฐมนตรี และสัญญาของพรรคการเมือง ฯลฯ ข้อมูลเหล่านี้ได้มาจาก website และหนังสือพิมพ์ ซึ่งกองกิจการรัฐบาลจะจัดทำแผนนโยบายแยกตามพรรคการเมือง (list of Policy Commitment) โดยแบ่งประเภทนโยบายเป็นด้านต่างๆ

ทันทีที่พรรคการเมืองที่ได้เสียงข้างมากจัดตั้งรัฐบาล กองกิจการรัฐบาล จะสรุปข้อมูลนโยบายที่จัดทำไว้ โดยเฉพาะคำมั่นสัญญาต่าง ๆ ที่พรรครัฐบาลให้ไว้ ในช่วงหาเสียง แล้วเสนอต่อนายกรัฐมนตรีคนใหม่ โดยทั่วไปข้อมูลที่เสนอต่อนายกรัฐมนตรีคนใหม่จะประกอบด้วย กำหนดเวลาประชุมสภา นโยบายที่ให้สัญญาไว้กับประชาชน รวมทั้งให้ข้อเสนอแนะการระบอบการในการดำเนินการตามนโยบาย เช่น การออกกฎหมาย การจัดสรรงบประมาณ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์

เมื่อรัฐบาลเริ่มบริหารประเทศ ในการประชุมคณะรัฐมนตรีครั้งแรกนายกรัฐมนตรีจะมีจดหมายถึงรัฐมนตรีทุกคนที่เรียกว่า Charter Letter มีข้อความแสดงความยินดีแก่รัฐมนตรีทุกคน พร้อมทั้งระบุว่ารัฐมนตรีท่านใดมีพันธกิจใดที่ต้องดำเนินการให้สำเร็จ โดยในการประชุมรัฐสภาครั้งแรกเมื่อสมาชิกสภาทุกคนถวายสัตย์แล้ว ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ (Governor General) จะเป็นผู้แถลงนโยบายของรัฐบาลดังเช่นที่สมเด็จพระบรมราชินีนาถแห่งอังกฤษทรงแถลงต่อรัฐสภาอังกฤษ

2. การติดตามผลการดำเนินงานตามนโยบายรัฐบาล

การติดตามผลการดำเนินการตามนโยบายรัฐบาลของออสเตรเลียเพิ่งจะเริ่มดำเนินการอย่างเป็นระบบไม่นานนัก โดยได้จัดตั้งหน่วยติดตาม Cabinet Implementation Unit ขึ้นในกองคณะรัฐมนตรี (Cabinet Division) ของ PM&C

ในการติดตามการดำเนินการตามนโยบายของคณะรัฐมนตรีนั้นใช้หลักการเดียวกับการบริหารโครงการ (Project Management Methodology) ไม่ได้ติดตามทุกเรื่องที่คณะรัฐมนตรีมีนโยบาย แต่เลือกติดตามเฉพาะเรื่องที่มีความสำคัญสูง มีความเสี่ยง เช่น เรื่องที่อาจก่อให้เกิดความขัดแย้งระหว่างสหพันธรัฐ (federal) กับรัฐ (state) เรื่องเกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีใหม่ ๆ และเรื่องเร่งด่วน

แนวทางติดตามผลการดำเนินงานตามนโยบายรัฐบาล การติดตาม ฯ เริ่มจาก Cabinet Implementation Unit เป็นผู้รับผิดชอบในการจัดทำ Charter Letter ซึ่งเป็นจดหมายถึงรัฐมนตรีแต่ละคนว่ามีเรื่องใดที่ต้องดำเนินการและรายงาน โดยจดหมายดังกล่าวนี้จะเสนอให้รัฐมนตรีพิจารณาในที่ประชุมคณะรัฐมนตรี และนายกรัฐมนตรีเป็นผู้ลงนามในจดหมาย โดย Cabinet Implementation Unit กำหนดรูปแบบ ระยะเวลา รวมทั้งมีคู่มือการรายงานเป็นแนวทางให้ส่วนราชการ เมื่อส่วนราชการรายงานเข้ามา Cabinet Implementation Unit จะตรวจสอบความน่าเชื่อถือของรายงาน และจัดทำสรุปโดยวิเคราะห์ประเมินระดับความเสี่ยงของเรื่องนั้น ๆ ว่าอยู่ระดับไหน โดยมีระบบเตือนภัยที่จัดลำดับผลการประเมินเป็น 3 ชั้น คือ สีแดง หมายถึง ต้องปรับปรุงด่วน สีเหลือง หมายถึง ให้เฝ้าระวัง และสีเขียว หมายถึง ไม่มีปัญหา

3. การจัดทำรายงานประจำปี

ส่วนราชการระดับกรมทุกกรมของออสเตรเลียต้องจัดทำรายงานประจำปี (annual report) เสนอต่อรัฐสภาภายในวันที่ 31 ตุลาคมของทุกปี โดยส่งรายงานไปยังคณะกรรมการต่าง ๆ ในสภาเพื่อให้ความเห็นสำหรับการดำเนินการของส่วนราชการต่อไป นอกจากนี้รายงานประจำปีถือเป็นเอกสารที่แสดงความรับผิดชอบต่อผลงานในรอบปี เพราะหัวหน้าส่วนราชการจะต้องลงนามในหนังสือถึงรัฐมนตรีเพื่อรับรองผลงานนั้น ๆ สำหรับบทบาทของ PM&C เกี่ยวกับการจัดทำรายงานประจำปีคือ เป็นผู้กำหนดแนวทางการจัดทำรายงานประจำปีและเผยแพร่ใน internet และให้คำปรึกษาในการจัดทำรายงานประจำปี ในออสเตรเลียมีการให้รางวัลรายงานประจำปี Annual Report Awards โดย Institute of Public Administration ซึ่งนอกจากจะให้รางวัลแล้วยังให้ความเห็นเกี่ยวกับการปรับปรุงการจัดทำรายงานประจำปีด้วย

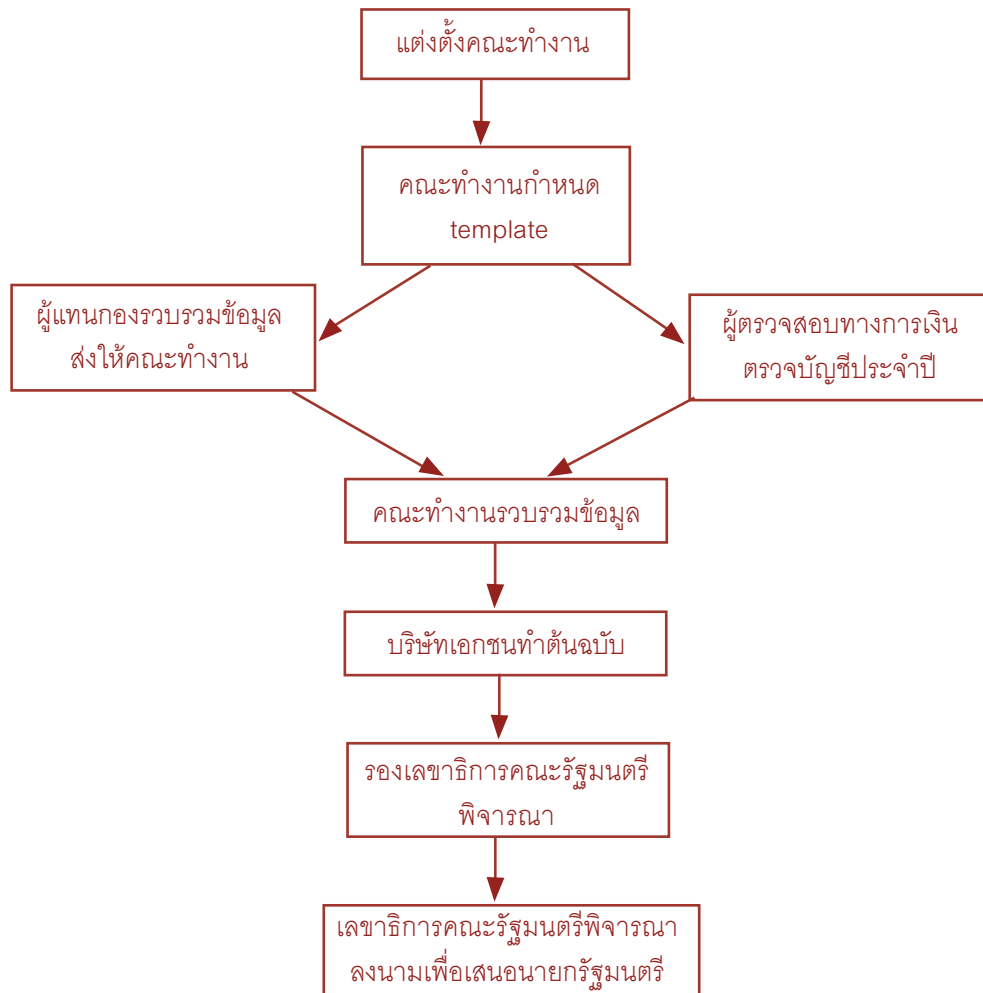

สำหรับการจัดทำรายงานประจำปีของ PM&C เองนั้น PM&C จะตั้งคณะทำงาน ประกอบด้วยผู้ประสานงานจากทุกกอง กองละ 1 คน เพื่อรับผิดชอบในการจัดทำข้อมูลเบื้องต้นและตรวจสอบข้อมูลเพื่อจัดทำเป็นรูปเล่ม ทั้งนี้ PM&C จะว่าจ้างบริษัทเอกชนเพื่อทำหน้าที่เป็นบรรณาธิการเพื่อตรวจสอบภาษา เช่น การสะกด การใช้ภาษา การจัดทำ artworks โดยทั่วไปจะเริ่มจัดทำในเดือนพฤษภาคม และใช้ระยะเวลาจัดทำรายงานเฉลี่ย 6 เดือน

ขั้นตอนการจัดทำรายงานประจำปี ขั้นตอนการจัดทำจะเริ่มจากคณะทำงานกำหนด template ส่งให้แต่ละกองจัดทำข้อมูลโดยมีเจ้าหน้าที่จากกองที่เป็นคณะทำงานประสานการส่งข้อมูลให้ทันตามกำหนดเวลา ขณะเดียวกันก็ส่งรายงานการเงินประจำปีให้ผู้ตรวจสอบทางการเงิน (auditor) ตรวจสอบและลงนาม เมื่อได้ข้อมูลจากกองครบถ้วนแล้ว คณะทำงานจะตรวจสอบปรับปรุง แก้ไขข้อมูลแล้วส่งให้บริษัทที่รับจ้างไปจัดทำเป็นต้นฉบับสมบูรณ์ จากนั้นจะส่งต้นฉบับให้รองเลขาธิการคณะรัฐมนตรีพิจารณาก่อนเสนอให้เลขาธิการคณะรัฐมนตรีลงนามในหนังสือเสนอรายงานประจำปีต่อนายกรัฐมนตรี

ขั้นตอนการจัดทำรายงานประจำปีของ PM&C

นอกจากจะมีรายงานประจำปีของส่วนราชการระดับกรมแล้ว จะมีรายงานผลการดำเนินการในภาพรวมของรัฐบาล (the State of the Service Report) ซึ่งออกหลังรายงานประจำปี 1 เดือน สารในรายงานฉบับนี้จะแตกต่างกันทุกปี ขึ้นอยู่กับประเด็นสำคัญที่รัฐบาลต้องการรายงานให้ประชาชนทราบในปีนั้น ๆ

คอลัมน์ห้อง สลค. ต่างแดนได้นำเสนอเรื่องเกี่ยวกับกระบวนการตัดสินใจของคณะรัฐมนตรีออสเตรเลีย และการปฏิบัติงานของสำนักนายกรัฐมนตรีและคณะรัฐมนตรีออสเตรเลีย (PM&C) มาพอสมควรแล้ว ผู้ที่สนใจสามารถติดตามทำความรู้จักกับฝ่ายเลขาธิการของคณะรัฐมนตรีในประเทศอื่น ๆ ได้ในโอกาสหน้า

พูดอย่างไรเจ้านายจึงเชื่อและทำตาม

"How to manage your boss"

... Developing the perfect working relationship โดย Ros Jay

โดย ดร.บุญชัย โกศลธนากุล และ
ดร.วิมลกานต์ โกสุมาศ*

วิธีปฏิบัติตัวให้เข้ากับเจ้านายประเภทต่าง ๆ

1. **เจ้านายประเภทยึดระบบระเบียบ** เจ้านายประเภทนี้จะไม่ชอบการ tack risk ดังนั้นในการเสนองานเราต้องมีความละเอียดรอบคอบ เมื่อเสนอปัญหาต้องมีการเสนอทางออก
2. **เจ้านายประเภทที่ชอบให้คำปรึกษา** เมื่อเจอเจ้านายประเภทนี้เมื่อได้รับ project อะไรมาก็ตามเราต้องมีการ Report หรือปรึกษาเจ้านายเป็นระยะ ๆ อย่าให้เขารู้สึกว่าเรามีความลับกับเขา
3. **เจ้านายประเภทที่ไม่ชอบให้คำปรึกษา** ทุกครั้งที่เข้าไปพบเจ้านาย ให้เข้าไปพร้อมกับความคืบหน้าหรือผลสำเร็จของงาน อย่าเข้าไปถามเจ้านายในเรื่องรายละเอียดหรือข้อมูลที่ไม่จำเป็น
4. **เจ้านายประเภทที่สนใจในรายละเอียด** ต้องมีการรายงานความคืบหน้าของงานเป็นระยะ และเวลา present งาน ให้พูดยาว ๆ เน้นข้อมูลและรายละเอียดเยอะ ๆ
5. **เจ้านายประเภทที่สนใจภาพกว้าง** เวลาเสนองานต้องมี concept และตัดรายละเอียดทิ้งไปให้หมด ปรับวิธีเขียนรายงาน และวิธีพูดคุยให้กระชับ
6. **เจ้านายประเภท Creative** เจ้านายประเภทนี้จะเน้นวิสัยทัศน์ และจินตนาการ ดังนั้นให้หมั่นเสนอสิ่งใหม่ ๆ หรือแนวคิดใหม่ให้เขา
7. **เจ้านายประเภท Logical** เจ้านายประเภทนี้ชอบความเป็นเหตุเป็นผล และเน้นความเป็นไปได้ ดังนั้นเวลาเสนองานให้เจ้านายประเภทนี้เราจะต้องมีความรอบคอบ หาข้อมูลมาสนับสนุนเยอะ ๆ

* ดร.บุญชัย โกศลธนากุล กรรมการผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาภาษา Fast English สำนักงานใหญ่สีลม โทรศัพท์ 0-2631-2288
ดร.วิมลกานต์ โกสุมาศ ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมกิจกรรมต่างประเทศ สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม
จากรายการ New Dimensions ทางสถานีวิทยุ FM 97.5 ทุกวันเสาร์ เวลา 13.00 - 15.00 น.

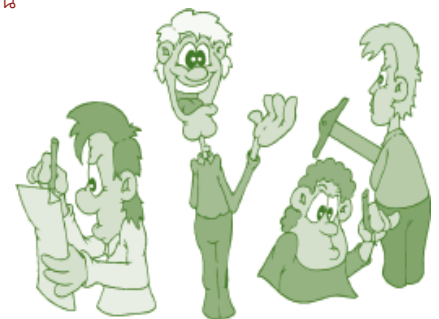
ลูกน้องประเภทที่เจ้านายชอบ

1. Popular คือคนประเภทที่ไปไหนมาไหนก็มีแต่คนรัก มีการปฏิบัติต่อคนอื่น ๆ อย่างเหมาะสม ถูกกาลเทศะ เพราะเมื่อเจ้านายให้ไปติดต่องานที่ไหนก็สามารถไว้ใจได้ว่าจะไม่นำความเดือดร้อนมาให้ภายหลัง
2. Willing to do a little extra คือเต็มใจที่จะทำงานที่นอกเหนือจากงานประจำหากเจ้านาย Assign ให้
3. มีความรู้สึกรักและเป็นส่วนหนึ่งขององค์กร
4. ยอมรับในความผิดพลาด และฟังคำวิพากษ์วิจารณ์หรือคำตำหนิติเตียนจากเจ้านายได้
5. มีทักษะในการเขียน เนื่องจากการ present งานส่วนใหญ่ต้องอาศัยการเขียนอย่างมีประสิทธิภาพ
6. พร้อมรับความเปลี่ยนแปลง
7. ทุกครั้งที่พูดถึงปัญหาสามารถบอกแนวทางแก้ไขได้ ทำให้เจ้านายเห็นว่าทุกปัญหามีทางออก
8. Praise but don't flatter ขึ้นชมเจ้านายจากใจจริง ไม่ประจบสอพลอเพราะจะทำให้คำพูดไม่น่าเชื่อถือ
9. มีความซื่อสัตย์ต่อเจ้านาย ไม่นินทาลับหลัง
10. Under promise and over deliver คือการส่งผลงานให้เร็วหรือมากกว่าที่สัญญาเอาไว้

ลูกน้องประเภทที่เจ้านายไม่ชอบหน้า

1. ใช้เงินขององค์กรอย่างสิ้นเปลือง เลือกจ่ายแพงกว่าทั้ง ๆ ที่จ่ายแบบถูกกว่าได้
2. นินทาว่าร้ายเจ้านายเก่า
3. เลือกทำงานแต่แบบใช้สมอง และบ่นทุกครั้งที่ต้องทำงาน labor บ้าง เช่น การถ่ายเอกสาร
4. ชอบทะเลาะเบาะแว้งกับคนรอบข้าง ทำหน้ายักษ์ตลอดเวลา
5. Go over your boss' head คือพวกที่ชอบทำอะไรข้ามหน้าข้ามตาเจ้านาย
6. ตกเถียงเจ้านายต่อหน้าคนอื่น
7. ทำผิดซ้ำ ๆ ในข้อผิดพลาดแบบเดียวกัน
8. มักจะอยู่ในกลุ่มที่นิยมการนินทาคนอื่น
9. พวกที่ไม่รู้จักกาลเทศะ ชอบมายุ่งกวนใจในขณะที่เจ้านายกำลังยุ่ง
10. ทำตัวเหมือนจะมาแซะเก้าอี้เจ้านาย เช่น แย่งพูดหรือแย่งให้สัมภาษณ์ในกรณีที่ควรจะเป็นเจ้านายพูด

สิ่งที่เราควรจะจัดการกับตัวเองให้ได้เมื่อเข้ามาทำงานในองค์กร

1. การจัดการกับอารมณ์ของตัวเอง ที่ทำงานจะต้องเป็นที่สุดท้ายที่เราจะเอาอารมณ์ต่าง ๆ เข้าไปเกี่ยวข้องด้วย ไม่ว่าจะอารมณ์โกรธ หรืออารมณ์เสียก็ตาม

อารมณ์ประเภท Submissive คือโอนอ่อนผ่อนตามจนไร้หลักการ คนแบบนี้จะไม่ยอมแสดงอารมณ์ใด ๆ เลย และไม่เคยไม่ลงรอยกับใคร ๆ เลย และไม่เคยบอกปฏิเสธอะไรกับใครเลย ผลเสียของคนประเภทนี้ก็คือจะหาคนมาเคารพนับถือไม่ได้

อารมณ์ประเภท Aggressive คือก้าวร้าว อาศัยการสั่งและการข่มขู่เพื่อให้ได้มาซึ่งสิ่งที่ต้องการ ผลเสียก็คือ ในที่สุดลูกน้องและเพื่อนฝูงจะไม่พูดความจริงกับเราเพราะรู้ว่าเราไม่ต้องการจะฟัง นอกจากนี้เมื่อเราทำอะไรด้วยอารมณ์แล้วจะทำให้คนพูดถึงเราในแง่ที่ไม่ดีต่อไปเรื่อย ๆ อย่างรวดเร็ว

อารมณ์ประเภท Assertive คือคนประเภทที่ทำงานอย่างกระตือรือร้น คิดอะไรก็พูด อยากทำอะไรก็ทำ แต่พูดและทำอย่างไม่ใช่อารมณ์ มีวิจารณญาณสามารถแยกแยะอารมณ์ออกจากงานได้ และรู้จักลุกขึ้นยืนเพื่อปกป้องจุดยืนของตัวเอง รู้จักปฏิเสธในสิ่งที่เราไม่ต้องการทำโดยไม่ใช้อารมณ์ **ลูกน้องแบบ Assertive** นี้ส่วนใหญ่จะเป็นที่รักของเจ้านาย

2. **ฝึกการเป็นผู้ฟังที่ดี** โดยเฉพาะถ้าเราเป็นผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา ฟังให้ได้ใจความ ฟังแล้วให้รู้ว่าเขาต้องการอะไรจริง ๆ จากสิ่งที่พูด ดังนั้นให้กำจัดลักษณะต่าง ๆ อันจะทำให้เราเป็นผู้ฟังที่ไม่ดี เช่น การไม่จดจ่อต่อสิ่งที่ฟัง ฟังไปด้วยทำอย่างอื่นไปด้วย หรือว่าการฟังอย่างไม่มีสติ ไม่มีสมาธิ การฟังที่ดีจิตจะต้องอยู่กับตัว และพยายามจับประเด็นให้ได้

วิธีจัดการกับเจ้านายประเภท Aggressive

1. **เจ้านายประเภทที่ไม่เคยฟังเราเลย** เราต้องมองตัวเองก่อนว่าเราพูดยากเกินไปหรือไม่ พูดเกินประเด็นหรือไม่ ถ้าดูแล้วเราไม่ได้เป็นเช่นนั้น ให้สังเกตดูว่าเวลาเรา present งานเสร็จแล้วเรามีการถามความคิดเห็นกลับไปหรือไม่ เพราะบางทีเราอาจจะลืมถามความเห็นจากเขาก็ได้เขาเลยไม่ได้บอก ดังนั้นเวลาคุยกับเจ้านายให้พยายามเหลือที่ว่างไว้ให้เขาคิด ให้เขาสั่งด้วย ถึงแม้ว่าเราอาจจะมีกรสรุปความคิดไว้แล้วก็ตาม

2. **เจ้านายประเภทที่ไม่ค่อยทำ** ลูกน้องบางคนอาจเห็นว่าเจ้านายไม่เห็นจะทำอะไรเลย ไม่เคยให้คำปรึกษา เอาแต่รอให้ลูกน้องทำงานให้แล้วเอางานไปเสนอ big boss ถ้าคุณคิดแบบนี้ให้ตั้งคำถามกับตัวเองว่าตัวเราเคยมีการรายงานผลการทำงานเป็นระยะ และขอความคิดเห็นกับเขาไหม ที่เขาไม่เข้ามาคอยถามไถ่งาน อาจจะเนื่องจากเขาคิดว่าเขาเป็นเจ้านาย เราต้องเป็นผู้วิ่งเข้าไปขอคำปรึกษาจากเขา

3. **เจ้านายที่เป็น Perfectionist ประเภทที่ไม่คำนึงถึงเวลา และ dead line** เจ้านายประเภทนี้มักจะเป็นคนที่ซึ่ก ล้วงงานจะออกมาไม่ดี ดังนั้นให้ยกเรื่อง dead line มาขูให้เขากลับบ้าง เช่น ถ้ายังไม่ตัดสินใจในตอนนี้อาจจะทำให้งานต้องเลื่อนออกไปอีก 2 อาทิตย์ แล้ว cost ของ project นี้จะต้องเพิ่มขึ้นอีกเท่าไร

4. **เจ้านายประเภท Incompetent คือไร้ความสามารถ และไร้ vision** ถ้าคุณคิดว่าเขาเป็นคนแบบนี้แล้วเขาเป็นแบบนี้จริง ๆ แสดงว่าคนใน office ก็ต้องเห็น และที่สำคัญ big boss ก็ต้องเห็นว่าเขาไม่มีความสามารถ ดังนั้นอย่าไปทำอาการว่าคุณจะไม่เลื่อยขาเก้าอี้เขา ถ้าเขาเป็นคนที่ไม่มีศักยภาพจริง ๆ เดี่ยวเขาก็โดนโยกย้ายไปเอง ให้สนใจเรื่องการทำงานของตัวเองจะดีกว่า

5. **เจ้านายประเภทชอบโยนความผิดให้ลูกน้องในที่สาธารณะ** เจ้านายที่ทำแบบนี้เมื่อถามว่าลืก ๆ แล้วเขารู้ใหม่ว่าเป็นความผิดเขา คำตอบคือ “เขารู้” และเขากลับด้วย เขาจึงโยนความผิดมาให้เรา ดังนั้นถ้าเรายังต้องทำงานกับเขาอยู่ต่อไปก็ให้เจียบ ๆ ไปก่อนอย่าได้เถียงกับเขาตรง ๆ ในที่สาธารณะ แต่ก็ไม่ได้ให้ยอมรับผิด ให้ลองพูดอธิบายให้สาธารณะชนทราบอย่างค่อยเป็นค่อยไปว่าเหตุที่พลาดเป็นเพราะกลุ่มเรา หรือเพราะพวกเขาทำแบบนี้ อย่าไปเถียงกับเขาซึ่ง ๆ หน้า ว่าไม่ใช่ความผิดเรา ถ้ามองในแง่ดีก็คือ แม้ว่าเขาจะโยนความผิดให้เรา แต่หลังจากนั้นเราจะได้ใจเขา แล้วเขาจะคอยดูแลเราอยู่ข้างหลัง ให้ได้เลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่ง

6. **เจ้านายประเภทที่ไม่ไว้วางใจลูกน้อง** เพราะเขาเป็นคนเก่ง ดังนั้นงานที่ดี ๆ จึงมักจะโยนให้ลูกน้องที่เขาไว้วางใจเพียงไม่กี่คนนั้นเป็นคนทำ วิธีแก้ไขก็คือ เราจะต้องปรับปรุงตัวเองให้เก่งขึ้นจนเจ้านายไว้วางใจให้รับผิดชอบงานสำคัญ ๆ ได้ โดยอาจจะเรียนรู้จากตัวเจ้านายก็ได้ว่าเขาทำงานอย่างไร เพราะเจ้านายที่เป็นแบบนี้ส่วนใหญ่จะเป็นคนเก่งอยู่แล้ว

ประกาศ

ความเคลื่อนไหวใน กบข.

ตอน ขยายเวลาโครงการสินเชื่อบ้านต่ออีก 1 ปี

โครงการบ้าน ธอส. - กบข. เพื่อที่อยู่อาศัยข้าราชการนี้ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการสร้างสรรค์สิทธิประโยชน์พิเศษแก่สมาชิก เนื่องจากโครงการนี้ได้ช่วยส่งเสริมในด้านกำลังซื้อของข้าราชการให้สามารถจัดซื้อจัดหาที่อยู่อาศัยเป็นของตนเองได้สะดวกขึ้น และด้วยปัจจุบันยังมีสมาชิกและข้าราชการอีกจำนวนมากที่แสดงความต้องการขอกู้สินเชื่อได้สอบถามมายัง กบข. อย่างต่อเนื่อง เนื่องจากยังไม่สามารถใช้สิทธิในโครงการได้ทันภายในปี 2548 ได้ กบข. จึงได้ประสานงานกับ ธอส. ขยายเวลาโครงการดังกล่าวต่อไปอีกเป็นระยะเวลา 1 ปี สิ้นสุดในวันที่ 29 ธันวาคม 2549 และสามารถทำนิติกรรมได้จนถึงวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2550 ผู้สนใจสามารถยื่นเอกสารเพื่อใช้สิทธิได้ที่ธนาคารอาคารสงเคราะห์ทุกสาขาทั่วประเทศตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป สำหรับหลักเกณฑ์และเงื่อนไขต่าง ๆ ของโครงการดังกล่าวยังคงเดิม โดยวงเงินการให้สินเชื่อทางธนาคารกำหนดสูงสุดไว้ที่ไม่เกิน 100% ของราคาประเมินหรือที่ไม่เกิน 65 เท่าของเงินเดือน ระยะเวลาการกู้สูงสุดไม่เกิน 30 ปี สำหรับอัตราดอกเบี้ยคงที่ 3 ปีแรกตามประเภทธนาคาร และตั้งแต่ปีที่ 4 คิดอัตราดอกเบี้ยเท่ากับ MRR-2.25% ต่อปี

ข้าราชการที่กำลังอยากมีบ้านและสนใจใช้สิทธิในโครงการสามารถติดต่อสอบถามได้ที่ศูนย์บริการข้อมูลสมาชิก กบข. โทร. 1179 กด 6 หรือที่ member@gpf.or.th หรือที่ธนาคารอาคารสงเคราะห์ทุกสาขาทั่วประเทศ

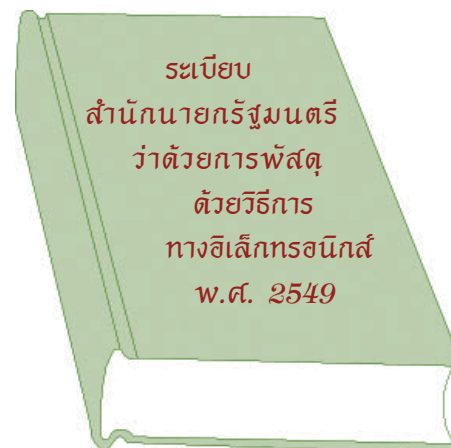

ที่มา : กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

ประกาศ

สำนักนายกรัฐมนตรีได้ออกระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุดังด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2549 และสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้ประกาศระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีดังกล่าวในราชกิจจานุเบกษาฉบับประกาศและงานทั่วไป เล่ม 123 ตอนพิเศษ 15 ง วันที่ 31 มกราคม 2549 แล้ว (สามารถดูรายละเอียดได้ที่ www.ratchakitcha.soc.go.th)

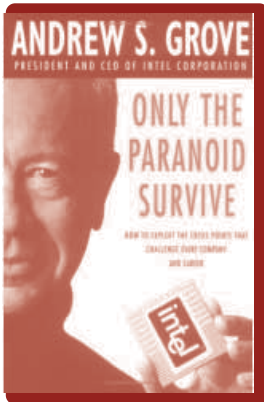

หิ้งหนังสือ

Only the Paranoid Survive

ของ Andrew S. Grove

ประวัติผู้แต่ง

- Andrew S. Grove เป็นผู้ร่วมก่อตั้งบริษัท Intel และเป็นประธานบริษัทในปี 1979 จากนั้นจึงดำรงตำแหน่งผู้บริหารสูงสุด (CEO) ในปี 1987
- ได้รับเลือกให้เป็นบุคคลแห่งปีของนิตยสาร Times ในปี 1997
- ปัจจุบันลาออกจาก Intel แต่ยังคงดำรงตำแหน่งประธานกรรมการบริหาร และสอนอยู่ที่ Stanford University

Only the Paranoid Survive เขียนโดย Andrew S. Grove ซึ่งเป็นผู้บริหารของบริษัท Intel ที่ได้ก้าวไปสู่การเป็นผู้ผลิตชิปคอมพิวเตอร์รายใหญ่ที่สุดของโลก และเป็นหนึ่งในหลายบริษัทที่ได้รับการยกย่องไปทั่วโลก ในหนังสือ Only the Paranoid Survive นั้น Grove ได้เปิดเผยถึงยุทธวิธีของเขาซึ่งเน้นที่แนวทางใหม่ในการมองอุปสรรคที่ผู้นำทุกคนกลัว เช่น เมื่อเกิดความเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ขึ้น บริษัทนั้นต้องรีบปรับตัวภายในชั่วข้ามคืน มิเช่นนั้นก็จะเป็นผู้แพ้ในทันที

Grove เรียกความเปลี่ยนแปลงแบบฉับพลันนั้นว่า “จุดเปลี่ยนแปลงทางยุทธศาสตร์” ซึ่งสามารถเกิดขึ้นได้จากหลายปัจจัย เช่น การแข่งขันครั้งใหญ่ การเปลี่ยนกฎเกณฑ์ การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีที่เกิดขึ้นอย่างสม่ำเสมอ นอกจากนี้ เขากล่าวว่า เมื่อใดก็ตามที่มีจุดเปลี่ยนแปลงทางยุทธศาสตร์เกิดขึ้น กฎเกณฑ์ทางธุรกิจที่ใช้อยู่เดิมจะต้องถูกโยนทิ้งไป และเมื่อผู้นำสามารถบริหารจัดการความเปลี่ยนแปลงนั้นได้ จุดเปลี่ยนแปลงทางยุทธศาสตร์จะกลายเป็นโอกาสให้บริษัทได้รับชัยชนะทางการตลาด และมีสถานภาพที่เข้มแข็งขึ้นกว่าเดิม

Grove สนับสนุนแนวคิดของเขาโดยการอธิบายประวัติความสำเร็จและความล้มเหลวของตนเอง รวมถึง

- ◆ วิธีการที่เขาใช้แก้ไขข้อบกพร่องของระบบ Pentium ซึ่งส่งผลกระทบต่อชื่อเสียงของบริษัท Intel ในปี 1994
- ◆ วิธีการที่เขาใช้จัดการกับการเติบโตอย่างรวดเร็วของอินเทอร์เน็ต

ดังนั้น เนื้อหาในหนังสือเรื่อง Only the Paranoid Survive นี้ถือเป็นตำราของการเป็นผู้นำและการบริหารจัดการที่สามารถนำไปใช้ได้ตลอดไป

บทวิจารณ์

“อาจเป็นหนังสือที่ดีที่สุดที่เขียนโดยนักธุรกิจต่อจากหนังสือ My Years with General Motors ของ Alfred Sloan”
— นิตยสาร Forbes

“หนังสือเล่มนี้คืออันตรายเพราะมันทำให้คนคิดเป็น” — Peter Drucker

“หนังสือเล่มนี้เป็นอีกหนึ่งแนวคิดที่สำคัญมาก คุณจำเป็นต้องเรียนรู้เกี่ยวกับจุดเปลี่ยนแปลงทางยุทธศาสตร์ เพราะไม่ช้าก็เร็วคุณก็ต้องเผชิญกับมัน” — Steve Jobs CEO ของ Pixar Animation Studios

มติคณะรัฐมนตรีที่สำคัญ

เรื่อง การกำหนดวันหยุดราชการเป็นกรณีพิเศษ

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2549 ลงมติเห็นชอบการกำหนดวันหยุดราชการเป็นกรณีพิเศษ เนื่องในโอกาสพระราชพิธีฉลองสิริราชสมบัติครบ 60 ปี ตามมติคณะกรรมการอำนวยการจัดงานฉลองสิริราชสมบัติครบ 60 ปี (ครั้งที่ 1/2549 วันที่ 25 มกราคม 2549) ตามที่สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเสนอ ดังนี้

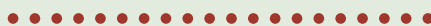
1. วันศุกร์ที่ 9 มิถุนายน 2549 ไม่กำหนดเป็นวันหยุดราชการ แต่ขอความร่วมมือหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนอนุญาตให้เจ้าหน้าที่ในสังกัดไปร่วมงานพระราชพิธีได้ โดยไม่ถือเป็นวันลา
2. ให้วันจันทร์ที่ 12 และวันอังคารที่ 13 มิถุนายน 2549 เป็นวันหยุดราชการเป็นกรณีพิเศษเฉพาะหน่วยงานที่ตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล (นนทบุรี นครปฐม ปทุมธานี และสมุทรปราการ)

ที่มา : หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0504/ ว23 ลงวันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2549

เรื่อง โครงการปีแห่งการส่งเสริมคุณค่าวัฒนธรรมไทย พ.ศ. 2549

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 31 มกราคม 2549 ลงมติเห็นชอบการขยายระยะเวลาให้ปี 2549 เป็นปีแห่งการส่งเสริมคุณค่าวัฒนธรรมไทยต่ออีก 1 ปี และเพื่อให้การดำเนินโครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนปีแห่งการส่งเสริมคุณค่าวัฒนธรรมไทยดังกล่าวมีความเหมาะสม สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของรัฐที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนลำดับความสำคัญเร่งด่วน และภาระด้านงบประมาณ จึงมอบให้รองนายกรัฐมนตรี (นายสุรเกียรติ์ เสถียรไทย) รับเรื่องนี้ไปพิจารณาในรายละเอียดร่วมกับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายสุรนนท์ เวชชาชีวะ) ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ และผู้ที่เกี่ยวข้องอีกครั้งหนึ่ง โดยในหลักการโครงการ/กิจกรรมส่วนใดมีความสำคัญ จำเป็นเร่งด่วนที่จะต้องดำเนินการ อาจปรับแผนการดำเนินงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณปี พ.ศ. 2549 หรือขออนุมัติงบประมาณประจำปี พ.ศ. 2549 เพิ่มเติมบางส่วน สำหรับส่วนที่เหลือควรเสนอขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. 2550 ต่อไป ทั้งนี้ให้นำความเห็นของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสำนักงบประมาณไปประกอบการพิจารณาด้วย แล้วนำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

ที่มา : หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนมาก ที่ นร 0504/ 2066 ลงวันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2549

ร่มเงาธรรม

อยากจะทราบว่า ถ้าเราจะเริ่มปฏิบัติวิปัสสนาในตอนนี้จะอย่างไร

ระลึกถึงลักษณะของสภาพธรรมที่ปรากฏ ขณะที่สติระลึกถึงลักษณะของสภาพธรรมหนึ่งสภาพธรรมใดนั้น

สัมมาสังกัปปะ คือ วิตกเจตสิก กัตตริก คือ จรดในลักษณะของอารมณ์ที่กำลังปรากฏ และปัญญาเริ่มศึกษาพิจารณา ลักษณะที่แท้จริงของสภาพธรรมที่ปรากฏที่ละเล็กทีละน้อย จนกว่าความรู้จะเพิ่มขึ้น ความรู้จะเกิดขึ้น และเจริญขึ้นได้ จากการพิจารณาถึงลักษณะของสภาพธรรมซึ่งปรากฏในขณะที่สติระลึกถึงลักษณะของสภาพธรรมนั้น

สภาพธรรมเกิดขึ้นปรากฏแล้วก็หมดไปเร็วเหลือเกิน บางทีก็ยังไม่ทันจะพิจารณาศึกษาถึงลักษณะของสภาพธรรมนั้นเลย เช่น ขณะได้ยิน สติเกิดระลึกถึงสภาพได้ยินชนิดเดียว แต่ยังไม่ทันศึกษาพิจารณารู้ว่าเป็นสภาพรู้เสียง สภาพได้ยิน ก็หมดไปแล้ว แม้ว่าในตอนต้นปัญญาจะไม่เกิดขึ้นรู้ชัดในลักษณะของสภาพได้ยิน ก็เป็นธรรมดาที่จะเป็นอย่างนั้น

เพราะไม่มีใครสามารถยึดจับเสียงหรือนามธรรมที่ได้ยินเอามาทดลอง เอามาพิสูจน์พิจารณาได้ แต่ว่าสภาพได้ยิน ก็จะต้องเกิดอีก ผู้อบรมเจริญสติและปัญญา จึงระลึกถึงลักษณะของนามธรรมที่ได้ยินในคราวต่อไปอีกได้

ขณะนี้สติจะเกิดขึ้นระลึกถึงลักษณะของนามธรรมหรือรูปธรรมที่กำลังปรากฏทางตา ทางหู ทางจมูก ทางลิ้น ทางกาย ทางใจ ทางหนึ่งทางใดก็ได้ ทีละลักษณะ และพิจารณาศึกษาถึงลักษณะของสภาพธรรมนั้นๆ ทีละเล็กทีละน้อย จนกว่าปัญญา จะเพิ่มขึ้นรู้ชัดในลักษณะที่ต่างกันของนามธรรมและรูปธรรม สามารถที่จะแยกรู้ลักษณะที่ต่างกันของนามธรรม ที่ได้ยินกับเสียง ฯลฯ

ในที่สุดก็จะชินกับสภาพของนามธรรมและรูปธรรมมากขึ้น เมื่อชินแล้วความรู้ถึงลักษณะของนามธรรมและรูปธรรม ก็เพิ่มขึ้นอีก ไม่ว่าจะนามธรรมใดรูปธรรมใดจะเกิด ณ สถานที่ใด สติและปัญญาก็สามารถเกิดระลึกถึงลักษณะของ สภาพธรรมนั้นๆ ในขณะนั้นได้ตามปกติตามความเป็นจริง

การเจริญสติพื้นฐานเป็นการเจริญสติปัญญา ความรู้ใดที่ได้อบรมให้เกิดขึ้นแล้ว ความรู้นั้นก็จะเพิ่มขึ้น และละลาย ความไม่รู้ให้ลดน้อยลงไปด้วย

ข้อความจากมูลนิธิศึกษาและเผยแพร่พระพุทธศาสนา www.dhammadhome.com

